

แผนเผชิญเหตุ และมาตรการป้องกัน แก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก(PM_{2.5})

โรงเรียนบ้านวังนกแอ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) เป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัยโดยเฉพาะเด็กวัยเรียน เนื่องจากปอดยังพัฒนาไม่เต็มที่ เด็กจะมีอัตราการหายใจเร็วกว่าผู้ใหญ่ทำให้ร่างกายได้รับมลพิษมากขึ้นส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งระยะสั้นและระยะยาวได้ เช่น โรคระบบ หัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางระบบประสาทและสติปัญญา ของเด็ก ฝุ่นละออง (Particulate Matters : PM) ฝุ่นละออง หมายถึง อนุภาคของแข็งหรือหยดละอองของเหลวที่แขวนลอยในอากาศ ซึ่งมีขนาดตั้งแต่ 100 ไมครอนลงมา เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เกิดจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ บางชนิดมีขนาดใหญ่ จะมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น ฝุ่นจากโรงไม้ โรงไม้หิน แต่บางชนิดมีขนาดเล็กมากจนมองไม่เห็น ซึ่ง PM_{2.5} มีผลกระทบอย่างมากต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะเด็กวัยเรียน ฝุ่นละอองขนาดเล็กแบ่งย่อยออกได้เป็น 2 ชนิด คือฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน (PM_{2.5}) และฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM₁₀)

โรงเรียนบ้านวังนกแอ่นมีความตระหนักในความสำคัญ และเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะต้องร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขเป็นไปตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพของนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนบ้านวังนกแอ่น จึงต้องดำเนินการตามมาตรการอย่างมีคุณภาพ เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพราะนอกจากจะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความสุขแล้ว ยังมีผลต่อการพัฒนาด้านอื่น ๆ อีกด้วย

มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม

1. งดกิจกรรมที่ก่อให้เกิด PM_{2.5} เช่น การเผาใบไม้ เผาขยะ เป็นต้น
2. ขอความร่วมมือผู้ปกครองจอดรถรับ-ส่งนอกสถานศึกษา หากจำเป็นให้ดับเครื่องยนต์ขณะจอดรถ
3. ขอความร่วมมือร้านค้าแผงลอย ป้าย่างโดยใช้เตาไร้ควัน
4. ปลุกต้นไม้บริเวณโรงเรียนเพื่อดักฝุ่นละอองและมลพิษอากาศ

แนวทางป้องกันฝุ่นละออง (PM_{2.5})

ระดับ AQI	ระดับ PM2.5 (มคก./ลบ.ม.)	มาตรการ
 0 - 25 (ดีมาก)	0 - 25	นักเรียนทุกคน : ทำกิจกรรมได้ตามปกติ
 26-50 (ดี)	26-37	1. นักเรียนทุกคน : ทำกิจกรรมได้ตามปกติ 2. นักเรียนที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบ ทางเดินหายใจ เช่น หอบหืด ให้ลดการเรียนพลศึกษาและ กิจกรรมกลางแจ้ง
 51 -100 (ปานกลาง)	38-50	1. นักเรียนทุกคน : ลดการทำกิจกรรมนอกอาคาร 2. นักเรียนที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดิน หายใจ เช่น หอบหืด ให้ยกเว้นการเรียนพลศึกษาและกิจกรรม กลางแจ้ง หากต้องออกข้างนอก อาคาร ควรใส่หน้ากากป้องกันฝุ่น ครู: สื่อสารข้อมูลสถานการณ์มลพิษทางอากาศ และวิธีการป้องกันตนเองแก่ นักเรียนทุกเช้า และสังเกตอาการนักเรียน หากมีอาการ ผิดปกติ เช่น เหนื่อยตา คันตา ตาแดง ให้ใช้น้ำสะอาดล้างดวงตา หลีกเลี่ยงการขยี้ตา และดูแลอย่าง ใกล้ชิด ทั้งนี้หากอาการรุนแรงให้ไปพบแพทย์ทันที
 101-200 (เริ่มมี ผลกระทบ ต่อ สุขภาพ)	51-90	1. นักเรียนทุกคน : ให้เรียนเฉพาะในชั้นเรียน สำหรับกิจกรรมกลางแจ้งอื่นๆ ให้ ยกเลิกตามความเหมาะสม หากต้องออกข้างนอกอาคาร ให้ใส่หน้ากากป้องกันฝุ่น 2. นักเรียนชั้นอนุบาล : ให้เรียนในห้องประชุมอาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียนบ้านวังนกแอ่น ซึ่งที่จัดเป็นห้องปลอดฝุ่น เข้าแถวในชั้นเรียน - ยกเลิกการออกกำลังกาย กลางแจ้ง และกิจกรรมกลางแจ้งอื่นๆ หากต้องออกข้างนอกอาคาร ให้ใส่หน้ากาก ป้องกันฝุ่น 3. นักเรียนที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดิน หายใจ เช่น หอบหืด ให้อยู่ในห้องประชุมอาคารอเนกประสงค์ของโรงเรียนบ้านวังนกแอ่น ซึ่งที่ จัดเป็นห้องปลอดฝุ่นเท่านั้น ปิดประตูหน้าต่างให้สนิท งดการออกกำลังกาย กลางแจ้ง หากออกนอกอาคาร ให้ใส่หน้ากากป้องกันฝุ่น และต้องได้รับการดูแลจาก ครูอย่างใกล้ชิด ครู: สื่อสารข้อมูลสถานการณ์มลพิษทางอากาศและวิธีการป้องกัน ตนเองแก่ นักเรียนจำนวน 2 ครั้ง คือช่วงเช้าและบ่าย สังเกตอาการนักเรียน หากมี อาการผิดปกติ เช่น เหนื่อยตา คันตา ตาแดง ให้ใช้น้ำสะอาดล้างดวงตา หลีกเลี่ยงการ ขยี้ตา และดูแลอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้หากอาการรุนแรงให้ไปพบ แพทย์ทันที

แนวทางการป้องกันระยะสั้น

1. หลีกเลี้ยงให้เด็กทำกิจกรรมในที่โล่งแจ้ง การเข้าแถวหน้าเสาธง การออกกำลังกาย
2. สวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งเมื่ออยู่ในที่โล่งแจ้ง
3. ดูแลเด็กที่มีโรคประจำตัวอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติให้รีบพาไปพบแพทย์ทันที
4. จัดหาหน้ากากอนามัยที่ป้องกันฝุ่น PM2.5 สำหรับไว้ที่โรงเรียน
5. เปลี่ยนหน้ากากอนามัยอันใหม่ทุกวัน และทิ้งเมื่อพบว่าหน้ากากชำรุดหรือภายในหน้ากากสกปรก
6. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ฝุ่นละอองทางทีวี วิทยุทุกวัน เพื่อหาทางป้องกันให้กับนักเรียน
7. ปิดประตูหน้าต่างให้มิดชิด เพื่อป้องกันฝุ่น
8. จัดเตรียมห้องประชุมอาคารอเนกประสงค์ โรงเรียนบ้านวังนกแอ่นเป็นห้องปลอดฝุ่นเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ฝุ่นละออง (PM_{2.5})

แนวทางการป้องกันสำหรับผู้ปกครอง

1. จัดหาหน้ากากอนามัยที่ป้องกันฝุ่น PM2.5 ที่เหมาะสำหรับเด็กไว้ที่บ้าน
2. หลีกเลี้ยงหรืองดพาบุตรหลานไปทำกิจกรรมกลางแจ้ง หากจำเป็นให้ใส่หน้ากากอนามัยป้องกัน
3. สังเกตอาการบุตรหลาน หากมีอาการไอจาม ผื่น ผื่นขึ้น น้ำมูกไหล หายใจลำบาก ให้รีบไปพบแพทย์ทันที
4. ติดตามข้อมูลข่าวสารสถานการณ์ทุกวัน เพื่อป้องกันการได้รับฝุ่นละอองโดยไม่จำเป็น

แนวทางการปิดสถานศึกษา

กรณีที่ PM2.5 เกินมาตรฐาน โรงเรียนมีมาตรการที่เข้มงวดยิ่งขึ้น โดยใช้แนวทางการปิดโรงเรียนเพื่อประกอบการพิจารณา โดยแนวทางการปิดโรงเรียน มีดังนี้

- 1) หากระดับ PM2.5 $\geq$ 91 มคก./ลบ.ม. (AQI $\geq$ 201) ขึ้นไป ติดต่อกัน 3 วัน ระดับชั้นอนุบาล พิจารณาให้ยกเลิกการเรียนการสอนแบบ On Site เปลี่ยนเป็นการเรียนการสอนแบบ On Line แทน
- 2) หากระดับ PM2.5 $\geq$ 191 มคก./ลบ.ม. (AQI $\geq$ 301) ขึ้นไป ระดับชั้นประถมศึกษา พิจารณาให้ยกเลิกการเรียนการสอนแบบ On Site เปลี่ยนเป็นการเรียนการสอนแบบ On Line แทน